

Razgovor sa djecom o

ZLOSTAVLJANJU

ZLOSTAVLJANJU

Primijetili ste da se ponašanje vašeg desetogodišnjeg sina Džona dosta promijenilo u posljednjih nekoliko nedjelja. Ne želi više da ide u školu i ujutro se redovno žali na bolove u stomaku i mučninu. Ove godine nije pozvan ni na jednu rođendansku žurku, iako je prošle godine dobijao brojne pozivnice. Sumnjate da su Džona, moguće, zlostavljali njegovi drugovi iz razreda.

Kako reagujete? Izaberite jednu od mogućih reakcija i nastavite čitati na naznačenoj stranici.

Idite na [stranicu 3!](#)

Zašto svi maltretirate mog sina?
Džon vam nije ništa učinio!

Ako se ovo nastavi,
razgovaraću
sa direktorom
škole o tome
šta vi radite...

Idite na [stranicu 4!](#)

Idite na [stranicu 5!](#)

Nešto nije u redu,
šta je u pitanju?
Molim te reci mi
šta se događa.

Idite na [stranicu 6!](#)

Ako su vaše sumnje o zlostavljanje vašeg djeteta potvrđene, odmah stupite u akciju!

Možete da učinite sljedeće:

- Slučajevi zlostavljanja u školi treba da se riješe tamo gdje nastanu. Razgovarajte sa nastavnikom vašeg djeteta, socijalnim radnikom ili školskim savjetnikom o vašem problemu. Pitajte nastavnika ili školske službenike kakav postupak predlažu u ovom slučaju zlostavljanja. Drugi ljudi koje bi, takođe, mogli da uključite jesu direktor škole ili školski psiholog.
- Precizno objasnite svom djetetu: "Nastavićemo rješavanje ovog pitanja onoliko dugo koliko je potrebno da budemo sigurni da se ti ponovo osjećaš dobro."
- Obezbijedite da ugodni i pozitivni aspekti svakodnevnog života vašeg djeteta nijesu ugroženi. Važno je da ono osjeća sljedeće: "Podržavaju me ljudi koji me vole i cijene i uživaju da budu sa mnom. Važan sam ovim osobama, i to me čini jačim. Uprkos svemu, u mom životu još uvijek postoji mnogo stvari u kojima mogu da uživam."

Ako sumnjate da je vaš sin zlostavljan, vrlo je korisno da o tome razgovarate sa njegovim nastavnikom. Pri tome, ne vršite pritisak da i nastavniku mora da kaže sve o problemima koje ima u školi. Možda se stidi od onoga što je doživio ili brine da ga društvo ne nazove tužibabom. To bi moglo da poveća emocionalni teret vašeg djeteta. Zlostavljanje je često prikriveno, pa čak i nastavnici mogu da imaju samo nejasne sumnje. Međutim, kada razgovarate o ovom problemu sa nastavnikom, vjerovatno će se pojaviti jasnija slika situacije. Ako on potvrdi da je Džon često sam, odvojen od grupe, ili da više voli da ostane u učionici tokom odmora, tada je važno nastaviti sa konkretnijim pitanjima:

- Da li učenici gundaju čim Džon kaže nešto u razredu?
- Da li drugi učenici prevrću očima?
- Da li su njegova izlaganja u razredu često popraćena derogativnim komentarima ili čak ismijavanjem od strane drugih?

Budite oprezni da ne iznesete optužbe protiv nastavnika. Nasilje je nešto što se često dešava izvan njegove sfere uticaja.

Ako je nastavnik uočio ovakvo ponašanje učenika iz razreda prema vašem djetetu, sljedeći korak bi trebalo da bude zajednički sastanak – vas, vašeg djeteta i nastavnika. Savjet o tome kako da organizujete takav sastanak možete naći na [stranici 5](#).

Zašto svi maltretirate mog sina?
 Džon vam nije ništa učinio!

Ako se ovo nastavi,
 razgovaraću
 sa direktorom škole o
 tome šta vi radite...

Nije dobra ideja da direktno pokušavate da se bavite Džonovom situacijom. Kada zlostavljanje uključuje čitavu grupu koja se okomila na jednog učenika, disciplinske mjere ili sankcije protiv jednog učenika iz razreda neće riješiti problem. Zapravo, ishitrenost i ekstremna reakcija sa vaše strane mogu čak pogoršati situaciju.

Kako je zlostavljanje uglavnom grupni fenomen, problem se mora rješiti na njegovom izvoru. Može uključivati određeni razred, sa posljedicama za čitavu školu.

Kao prvi korak, pokušajte da dobijete precizniji pregled situacije. Saznajte da li je vaš sin zaista zlostavljan razgovarajući o tome sa njegovim nastavnikom. Savjet kako da to uradite, naći ćete na [stranici 3](#). Nakon toga, preporučljivo je da oprezno razgovarate sa vašim djetetom. Više o tome možete pronaći na [stranici 5](#).

Važno je da vašu zabrinutost i zapažanja pažljivo saopštite Džonu tokom razgovora. Izaberite odgovarajuće mjesto i vrijeme za otvoreni razgovor – djeci je često mnogo lakše da razgovaraju o nekoj temi na neobavezan način. Zajednička šetnja, rješavanje slagalice ili putovanje do neke destinacije mogli bi da budu dobra prilika za takvu razmjenu.

Takođe, trebalo bi obezbijediti dovoljno vremena, jer će vremenski pritisak vašem djetetu otežati razgovor o ovim osjetljivim pitanjima.

Dobar način da započinete razgovor jeste dijeljenje vaših zapažanja o trenutnoj situaciji vašeg djeteta (vidi primjer). Takođe, razgovor o vašem iskustvu o poteškoćama sa drugom djecom ili u školi, mogao bi poslužiti kao dobar pokretač razgovora.

Ako se Džon otvor i želi da razgovara sa vama, budite oprezni i izbjegnite prekore. Izjave poput: "Zašto mi nijesi ranije rekao? Zašto nijesi kazao nastavniku?" mogu da izgledaju kao ispitivanje i da lako izazovu osećaj krivice, stida i bijesa.

Sinu možete da pružite podršku tako što ćete ga ohrabriti i ozbiljno shvatiti njegova osjećanja: "Vidim, to je moralo da te učini jako tužnim, mogu da shvatim da više ne želiš da ideš u školu."

Dobićete jasniju sliku situacije kada o tom pitanju budete razgovarali sa nastavnicima svog djeteta. Savjete kako da se tome pristupi potražite na [stranici 3](#).

Ideja da se o problemu razgovara sa Džonom daleko je najbolja. Međutim, morate dobro paziti da ne izazovete odbrambeni stav i njegovo osjećanje da se mora pravdati. Čak i dobromanjerni savjet, poput: "Ne uzimaj to k srcu", Džonu neće mnogo pomoći ako ga zaista maltretiraju.

Pokušajte da doprete do svog djeteta putem otvorene komunikacije, zatim primjenom nenasilne komunikacije ili ja-poruka.

Želite da saznate više o "otvorenoj komunikaciji"? Pogledajte dokument "[Razgovor sa djecom o domaćem zadatku](#)" poglavlje "[Otvorena komunikacija](#)" na stranici 4.

Želite da saznate više o "nenasilnoj komunikaciji"? Pogledajte dokument "[Razgovor sa djecom o agresivnom ponašanju](#)" poglavlje "[Šta mogu da učinim? – Savjeti za bavljenje agresivnim ponašanjem](#)" na strani 3.

Želite da saznate više o ja-porukama? Pogledajte dokument "[Razgovor sa djecom o drogama](#), poglavlje [Ja-poruke](#)", na strani 6.

Posebne savjete o komunikaciji sa vašim djetetom u vezi sa zlostavljanjem možete pronaći na [strani 5](#).

"Razgovor sa djecom o zlostavljanju" zasnovan je na sljedećim referencama:

¹ Heueck-Mauss, Doris. 2016. So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen. Hannover: Humboldt, 3

² Heueck-Mauss, Doris. 2016. So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen. Hannover: Humboldt, 44

³ Gordon, Thomas. 2012. Familienkonferenz. Die Lösung von Konflikten zwischen Eltern und Kind. 3. Aufl. München: Heyne, 143 ff

Gordon, Thomas. 2012. Familienkonferenz. Die Lösung von Konflikten zwischen Eltern und Kind. 3. Aufl. München: Heyne.

Grolimund, Fabian. 2016. «... und alle schauen weg.» Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi, September, 11-27.

Grolimund, Fabian und Stefanie Rietzler. 2016. «Mein Kind wird gemobbt. Und jetzt?» Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi, September, 32-33.

Heueck-Mauss, Doris. 2016. So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen. Hannover: Humboldt, 25 ff.

Watzlawick, Paul, Janet H. Beavin und Don D. Jackson. 2017. Menschliche Kommunikation – Formen, Störungen, Paradoxien. 13. Aufl. Bern: Hogrefe.

Zimet, Nadine. 2015. «Einen Konflikt ohne Strafe austragen- ein Beispiel.» Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi, Dezember. retrieved 22.03.2019.

<https://www.fritzundfraenzi.ch/erziehung/elternbildung/einen-konflikt-ohne-strafe-austragen-ein-beispiel>